

W JAKICH CZASACH ŻYŁ OJCIEC ANZELM ?

TROCHĘ HISTORII...

Aby dobrze poznać jakąś osobę powinniśmy zaznajomić się z warunkami w jakich ona żyła – w jakim okresie historycznym, w jakiej rodzinie, środowisku, w jakiej sytuacji społeczno-politycznej.

Przyjrzyjcie się: w jakich warunkach wzrastał Maciej Gądek?;

w jakich czasach o. Anzelm spełniał swoją postugę, jako kapłan i zakonnik - karmelita?

Maciej urodził się 24 lutego 1884 r. w miejscowości Marszowice, należącej do parafii Niegowić. W tym czasie Polska była w stanie niewoli, okupowana przez trzech najeźdźców: Rosję, Austrię i Prusy. Niegowić znajdowała się na terenie tak zwanej Galicji, będącej pod zaborem austriackim. Przeanalizujcie poniższe mapki.

I rozbiór Polski – 1772

II rozbiór Polski – 1793

**Upadek powstania
kościuszkowskiego –
i III rozbiór – 1795
upadek Rzeczypospolitej**

Polska w XVII w.

Nabytki Rosji, Prus i Austrii

Ekspansja Prus i Rosji

Upadek Rzeczypospolitej

Próby odzyskania niepodległości:

- ✓ Powstanie listopadowe – 1830
- ✓ Powstanie styczniowe – 1863

Zakończone niepowodzeniem.

Polska znajduje się pod zaborami, nazwa kraju zniknęła z mapy świata w 1795 r. po powstaniu kościuszkowskim, gdy trzy mocarstwa: Austria, Prusy i Rosja podzieliły się terytorium naszego kraju. Polacy nigdy nie pogodzili się ze stanem niewoli narzuconym przez zaborców, zorganizowali powstanie listopadowe (1830) i powstanie styczniowe (1863) – jednak jak wiemy siły powstańcze były zbyt małe wobec potęg militarnych zaborców. Powstania kończyły się niepowodzeniem, a w konsekwencji ostrymi represjami wobec narodu polskiego ze strony zaborców, a w szczególności Rosji. Ogólnie mówiąc, celem zaborców było zniszczenie wszystkiego co polskie. Wystąpiono również przeciwko Kościołowi, aby zniszczyć wiarę w Boga, a przez to osłabić ducha. Rząd rosyjski wydał dekret w 1864 r., na mocy którego zlikwidowano prawie wszystkie klasztory na obszarze wcielonym do Rosji, dopiero w latach osiemdziesiątych XIX w. w wyniku odnowienia konkordatu między Rosją a Stolicą Świętą (1882) car w pewnym stopniu złagodził represje wymierzone przeciwko Kościołowi w Polsce.

W wyniku kasat klasztorów ucierpieli także karmelici – kasacji uniknął tylko klasztor w Czernej znajdujący się na terenie Galicji.

Życie rodziny Gądków, jak i większości rodzin zachodniej Galicji, toczyło się więc w trudnych warunkach polityczno-społecznych, w ubóstwie, przeplatany cierpieniem z powodu nieuleczalnych chorób (gruźlica) i częstą śmiertelnością potomstwa, wypełnione ciężką pracą ojca Antoniego dla utrzymania licznej gromadki dzieci, połączone z troską o ich religijne wychowanie, było typowym przykładem losu rodziny galicyjskiej z przełomu XIX i XX wieku.

Jak świadczą źródła historyczne, Galicja (rozumiana jako jej część zachodnia na terenie dzisiejszej Polski) pod zaborem austriackim w XIX w., była krajem rolniczym, przy największym w Europie zagęszczeniu ludności wiejskiej. Ludność nie mogąc znaleźć zatrudnienia często emigrowała w poszukiwaniu lepszych warunków życia.

Na wsi przeważały małe gospodarstwa chłopskie, które nie zapewniały środków utrzymania przeciętnej rodzinie chłopskiej, tym bardziej, że rodziny bywały wielodzietne. Musiała więc ona szukać dodatkowych zarobków i źródeł utrzymania. Ponadto częste klęski żywiołowe obniżały znacznie produkcję rolną, pogłębiały nędzę ludu i sprowadzały głód na wiele rodzin. Galicja była przy tym najstąbiej uprzemysłowioną dzielnicą ze wszystkich ziem polskich. W drugiej połowie XIX stulecia powstało nawet obiegowe wyrażenie „nędza galicyjska”, dające wyraz gospodarczemu zacofaniu tej części ziem polskich.

Maciej Gądek urodził się więc w czasie, gdy Polska nie istniała jako odrębne państwo na mapie politycznej Europy - od 89 lat (licząc od III rozbioru ziem polskich).

W takich realiach historycznych przebiegało dzieciństwo Macieja Gądka - wzrastanie w rodzinnym domu i czas nauki w szkole ludowej w Niegowici w latach 1884-1895.

Następnie okres sześcioletniej nauki w gimnazjum w Wadowicach w latach 1895-1901.

WYJAŚNIENIE:

Po roku 1882, nastąpiła pewna stabilizacja życia Polaków pod zaborami, represje zaborców nieco zmalały. Kościół mógł prowadzić działalność duszpasterską z większą swobodą. W roku 1892 karmelici bosci otrzymali pozwolenie na prowadzenie internatu dla chłopców w Wadowicach i równocześnie na budowę nowego klasztoru. Za kilka lat uzyskali pozwolenie na budowę trzeciego klasztoru w Krakowie.

Również czas realizacji powołania zakonnego i pierwsze lata życia zakonnego Macieja w nowicjacie karmelitańskim w Czernej i dalsza formacja zakonna w Wadowicach w latach 1901-1904.

Okres studiów w Rzymie 1904-1908 i półroczny pobyt w Austrii w ramach praktyk apostołskich 1908-1909.

W kwietniu o. Anzelm 1909 r. wraca wraz z o. Julianem, swoim przyjacielem, do Polski i całe swoje siły oddaje gorliwej pracy kapłańskiej, dla podniesienia życia religijnego i moralnego swoich rodaków, uciemżonych trwającą niewolą ojczyzny. Polacy jednak nigdy nie utracili nadziei na odzyskanie wolności, o to się modlili i o to zabiegali, podejmując różne działania.

DALSZE DZIEJE OJCA ANZELMA

W latach 1909-1915, jako młody kapłan z zapałem oddaje się pracy duszpasterskiej w nowym klasztorze karmelitów w Krakowie. Jest gorliwym spowiednikiem i kierownikiem duchowym, bardzo utalentowanym i mądrym kaznodzieją - wszyscy chętnie słuchali jego kazań. Przełożeni powierzają mu również troskę o młodych kleryków przygotowujących się do kapłaństwa. Zostaje ich wychowawcą i wykładowcą teologii.

28 lipca 1914 **wybuch I Wojny Światowej.**

Następuje dezorganizacja życia wśród ludności cywilnej, odżywają pragnienia i nadzieję na odzyskanie wolności, ale też strach przed skutkami wojny.

Klasztor karmelitów w Krakowie zajmują wojska austriackie, dlatego zakonnicy musieli klasztor opuścić i udać się do Wadowic, a następnie do klasztorów karmelitańskich w Austrii.

O. Anzelm zgłosił się, że zostanie w klasztorze w Krakowie, aby opiekować się kościołem i służyć posługą kapłańską ludności, która pozostanie w mieście.

Decyzja o. Anzelma była bardzo odważna, gdyż wszyscy bali się, że miasto zostanie zajęte przez wojsko rosyjskie, które słynęło z okrucieństwa.

W październiku 1915 r. o. Anzelm otrzymuje wiadomość o złym stanie zdrowia swojego taty, zaraz udaje się do Marszowic, aby odwiedzić tatusia i pocieszyć. Przygotowuje też tatę duchowo na ostatnie chwile jego życia udzielając mu świętych sakramentów. Na wiadomość o śmierci tatusia udaje się do Niegowici wraz z o. Julianem i przewodniczy w jego pogrzebie.

11 listopada 1918 – **zakończenie I Wojny Światowej – powstanie niepodległego Państwa Polskiego.**

Wśród Polaków zapanowała wielka radość i wielki zryw inicjatyw społecznych, gospodarczych, kulturalnych.

Także Kościół podejmuje wiele inicjatyw mających na celu duchowe odrodzenie narodu – szczególnie w dziedzinie wychowania i kształcenia dzieci i młodzieży.

W tym okresie o. Anzelm pełni bardzo ważne funkcje w zakonie karmelitańskim: zostaje wybrany przeorem w klasztorze w Wadowicach. Zakłada niższe seminarium dla chłopców z własną, karmelitańską szkołą.

WYJAŚNIENE:

W czasie trwania I wojny światowej karmelici zamknęli internat dla chłopców, nie mogła się też odbywać nauka w gimnazjum, gdyż prowadzone były działania wojenne.

W 1920 r. o. Anzelm został mianowany **pierwszym prowincjałem polskiej prowincji karmelitów bosych**. Z wielką gorliwością i zarazem pokorą, zabiegał o rozwój życia duchowego w powierzonych mu wspólnotach karmelitańskich.

O. Anzelm, we współczesnej sobie Polsce, budzącej się do życia po 123 latach niewoli, dostrzegał potrzebę odrodzenia duchowego rodzin i całego narodu polskiego, poprzez nauczanie ich prawd wiary oraz wdrażanie w życie sakramentalne. Wychodząc naprzeciw tym potrzebom, realizuje od dawna noszone w sercu pragnienie, założenia żeńskiego zgromadzenia karmelitańskiego oddanego modlitwie i posłudze bliźnim.

31 grudnia 1921 r. zakłada Zgromadzenie Sióstr Karmelitanek Dzieciątka Jezus w Sosnowcu, którego celem ma być chwała Boża i uświęcenie członków, przez modlitwę i apostołstwo wśród najuboższych i małych tego świata. Na pierwszą przełożoną Zgromadzenia o. Anzelm wybrał swoją wieloletnią penitentkę Janinę Kierocińską, dzisiaj Czcigodną Sługę Bożą matkę Teresę. **Siostry podejmują pracę w najuboższej dzielnicy Sosnowca**, początkowo w zakładach charytatywnych prowadzonych przez ks. Franciszka Raczyńskiego, a później prowadząc własne dzieła: **szkoły, ochronki dla dzieci, dom dziecka, organizując rekolekcje i kolonie letnie dla dzieci i młodzieży**.

W latach 1925-1947 o. Anzelm, z polecenia swoich przełożonych, przebywa w Rzymie. **Organizuje międzynarodową uczelnię – kolegium dla kleryków karmelitańskich pochodzących z różnych krajów, z różnych narodowości.**

Zostaje pierwszym rektorem tej uczelni. Funkcję tę pełni z wielkim oddaniem przez 19 lat. Podejmuje też obowiązki wykładowcy liturgiki i teologii moralnej.

Dla młodych kleryków karmelitańskich, przygotowujących się do kapłaństwa, był prawdziwym ojcem troskliwym i dobrym, ale też stanowczym i stawiającym swoim podopiecznym wysokie wymagania.

Okres II wojny światowej o. Anzelm przeżywa w Rzymie.

Bardzo martwi się o losy swojej ojczyzny, rodziny i klasztorów karmelitańskich, a także o założone przez siebie Zgromadzenie Sióstr Karmelitanek Dzieciątka Jezus.

W czasie wojny kontakt z Polską jest bardzo utrudniony – codziennie modli się za ojczyznę i o pokój.

Pomaga również polskim uchodźcom, którzy trafili do Rzymu. Otacza opieką polskie dzieci, które znalazły dla siebie schronienie w klasztorze sióstr urszulanek.

Ojciec Anzelm opiekuje się tymi dziećmi duchowo – spowiada je, naucza i przygotowuje do sakramentów, pociesza i podtrzymuje na duchu.

Troszczy się nie tylko o swoich kleryków, dla których z trudem musiał zdobywać pożywienie, ale także pomaga innym ludziom i polskim siostrom zakonnym.

PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ... LATA 1947-1969

Po 22 latach pobytu w Rzymie, o. Anzelm wraca do Polski. Całe swoje siły oddaje na służbę swemu Zakonowi w Polsce, przyjmując powierzane mu przez współbraci obowiązki, pełni ważne funkcje przełożonego.

Szczególną opieką duchową obejmuje założone przez siebie Zgromadzenie Sióstr Karmelitanek Dzieciątka Jezus, troszcząc się o duchową formację sióstr, głosi rekolekcje, przewodniczy uroczystościom ślubów zakonnych i jubileuszy, odwiedza wspólnoty.

W latach 1960-1969 przebywał w klasztorze w Łodzi, gdzie oddaje się modlitwie, apostołstwu słowa oraz pracy pisarskiej. Do ostatniego dnia życia był bardzo czynny, pomimo chorób i różnych dolegliwości wieku był pełen Bożego ducha, pisał do jednej z sióstr: „proszę o modlitwy, by nie był zmarnowany żaden moment w mojej starości, lecz każdy był aktem miłości Boga”.

15 października 1969 r. umiera świątobliwie w klasztorze w Łodzi, w święto św. Teresy od Jezusa, reformatorki Karmelu. Jego ciało zostało pochowane na cmentarzu przy ul. Zgierskiej w Łodzi.

W 1990 r. dokonano ekshumacji ciała o. Anzelma, oczyszczone szczątki i złożone w nowej, podwójnej trumnie umieszczono **w przedsionku kościoła karmelitów bosych w Łodzi przy ul. Liściastej 9.**

Grób o. Anzelma otaczany jest czią wiernych, którzy proszą Sługę Bożego o jego wstawiennictwo w różnych swoich potrzebach.

W latach 2002-2008 w archidiecezji łódzkiej prowadzony był proces beatyfikacyjny Sługi Bożego o. Anzelma Gądka.

Następnie **akta procesowe zostały przewiezione do Rzymu**, gdzie w Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych trwają dalsze prace, mające na celu badanie heroiczości jego cnót.

WYJAŚNIENIE:

Ekshumacja – jest to wydobycie ciała lub jego szczątków z grobu, w celu przeniesienia ich do innego grobu (np. z leśnych mogił wojennych na cmentarze lub bliżej miejsca zamieszkania żyjących krewnych.)

Ekshumacji ciała osoby, która zmarła w opinii świętości i którą Kościół uznał za godną, aby rozpocząć jej proces beatyfikacyjny dokonuje się w celu zachowania jej szczątków od zniszczenia, aby pozostały jako cenne relikwie, które otacza się czią i kultem.

Każdego 15. dnia miesiąca odbywają się **modlitwy o beatyfikację Sługi Bożego o. Anzelma** w kościele parafialnym w Niegowici, we wszystkich kaplicach sióstr karmelitanek Dzieciątka Jezus oraz w kościele ojców karmelitów bosych w Łodzi, gdzie znajduje się grób Sługi Bożego.

Przed Mszą świętą odczytywane są prośby, które wierni piszą na kartkach, w różnych potrzebach – proszą o zdrowie, o opiekę, o znalezienie pracy, o szczęśliwe narodzenie dziecka, o pomyślne zdanie egzaminów, o dobre rozwiązanie trudnych spraw, o nawrócenie kogoś, i tak dalej....

Do Postulacji Sługi Bożego w Łodzi napływają liczne podziękowania za otrzymane łaski uproszone za wstawiennictwem o. Anzelma.

Dla kogo może być **PATRONEM** o. Anzelm?

Jakie sprawy mogą polecać jego wstawiennictwu ?

Zastanówcie się i spróbujcie odpowiedzieć na te pytania !

1. Maciej Gądek był dobrym uczniem. Był zdolnym chłopcem, ale nie był geniuszem. Wiedzę zdobywał pilną nauką. Czy może być patronem dla dzieci i młodzieży?
2. Maciej Gądek pragnął być kapłanem i zakonnikiem? Maciej bardzo starał się dobrze postępować, ale nie był od razu świętym? Świętość zdobywał przez pracę nad sobą, przez poznawanie siebie – swoich zalet i wad. Starał się walczyć ze złymi skłonnościami. Czy może być patronem ludzi młodych, którzy mają w swoim życiu wznioste ideały?
3. Ojciec Anzelm był gorliwym kapłanem i zakonnikiem, pragnął wszystkie dusze przyprowadzić do Boga. Był wychowawcą młodzieży zakonnej – braci przygotowujących się do kapłaństwa – jego pragnieniem było, aby i oni byli dobrymi kapłanami. Czy może o. Anzelm być patronem dla kapłanów?

**Dla kogo może być PATRONEM o. Anzelm i jakie sprawy możemy mu polecać?
SPRÓBUJcie PODAĆ SWOJE PROPOZYCJE !**